

Dot. INCYDENT nr: 1865/13

UCHWAŁA

PAŃSTWOWEJ KOMISJI BADANIA WYPADKÓW LOTNICZYCH

Po rozpatrzeniu na posiedzeniu w dniu 16 lipca 2014 r., przedstawionych przez Komisję Instytutu Lotnictwa w Warszawie informacji o okolicznościach zaistnienia zdarzenia lotniczego z udziałem wiatrakowca I-28 wariant B, które zaistniało w dniu 27 listopada 2013 r. na lotnisku w Sochaczewie-Bielicach, działając w oparciu o **art. 5 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 996/2010 w sprawie badania wypadków i incydentów w lotnictwie cywilnym oraz zapobiegania im oraz uchylającego dyrektywę 94/56/WE¹**, Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych przyjęła ustalenia wyżej wymienionego podmiotu i podjęła decyzję o zakończeniu badania.

Informacje/raport o zdarzeniu

Przebieg i okoliczności zdarzenia:

Trzeci lot związany z oblotem eksperymentalnej konstrukcji wiatrakowca. Start na pasie betonowym i lot wzdłuż pasa z poprawką na boczny wiatr. Lewy zakręt pod wiatr ze wznoszeniem, a następnie wyraźne opadanie w pozycji z wiatrem. Pochylenie wiatrakowca celem rozpędzenia, wyprowadzenie nisko nad ziemią i lądowanie w terenie przygodnym ok. 20 m od pasa startowego. Teren lądowania: grząska ziemia, zaorana, porośnięta wysoką trawą. Brak śladów dobiegu oznacza wyhamowanie prędkości na drodze równej widocznemu odkształceniu konstrukcji i przejęcie całej energii przez główne podwozie poddane dużym obciążeniami stycznymi. W efekcie nastąpiło wybudowanie przedniego mocowania goleni sprężystej podwozia głównego. Brak innych uszkodzeń konstrukcji.

Przyczyna zdarzenia lotniczego:

Niewystarczająca stateczność kierunkowa prototypu wiatrakowca w fazie lotu z małą prędkością.

Zastosowane środki profilaktyczne:

- Wniosek o wstrzymanie prób w locie wiatrakowca (Karta Służbowa do BBU1 /BBP2/ DN/ DCNT z dn. 12X112013);
- Wydanie Zarządzenia Nr 3 DN z dnia 10 stycznia 2014 odnośnie powołania komisji do spraw zbadania przyczyn zdarzenia lotniczego mającego miejsce w dniu 22 listopada 2013

¹ Dz. U. UE. L. z 2010 r., Nr 295, poz. 35

na lotnisku w Sochaczewie podczas prób w locie (lot nr 3) wiatrakowca I-28, nr fab.0001, SP-YTS.

Propozycje zmian i/lub inne uwagi:

Należy:

- w przypadku decyzji o kontynuowaniu prac nad wiatrakowcem I-28:
 - zaproponować zmiany konstrukcyjne mające na celu zapewnienie wystarczającej stateczności oraz sterowności statycznej i dynamicznej we wszystkich fazach misji (w powietrzu i na ziemi),
 - przeprowadzić szczegółową obliczeniową analizę stateczności, sterowności i wytrzymałości wiatrakowca I-28 po proponowanych zmianach,
 - dokonać wyboru najlepszego rozwiązania konstrukcyjnego,
 - wyniki przedstawić w ramach oficjalnego przeglądu projektu z udziałem wyznaczonych przez dyrekcję ekspertów, niezwiązanych z projektem,
- przeprowadzić analizę procedur Systemu Jakości funkcjonującego w Instytucie Lotnictwa odnośnie procesów projektowania i badań statków powietrznych w kategorii specjalnej i wprowadzić stosowne akcje korekcyjne.

Zalecenia profilaktyczne Komisji:

Komisja nie formułowała **zaleceń dotyczących bezpieczeństwa.**

Podpis nadzorującego badanie

podpis na oryginale